

**Notitie : Quickscan flora en fauna 'Uithovense-
straat' te Hedel**

Datum : 2 juli 2019
Opdrachtgever : Van Wanrooij Projectontwikkeling B.V.
Projectnummer : 211x08422
Opgesteld door : ir. M.J.I.C. van de Schoot
Interne controle: : ing. M. Koen

Voor alle ruimtelijke ontwikkelingen geldt dat deze in overeenstemming met de nationale natuurwetgeving en het provinciale natuurbeleid moeten worden uitgevoerd. In het kader van een bestemmingsplanwijziging ten behoeve van een woningbouwproject in Hedel, is door middel van een verkennend flora- en faunaonderzoek (quickscan) een beoordeling gemaakt van de mogelijke effecten die het plan kan hebben op beschermde natuurwaarden. Hierdoor wordt duidelijk of het plan in overeenstemming is met de natuurwetgeving.

De bescherming van de natuur is per 1 januari 2017 in Nederland vastgelegd in de Wet natuurbescherming (Wnb). Deze wet vormt voor wat betreft soortenbescherming en gebiedsbescherming een uitwerking van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. Omtrent houtopstanden is de voormalige nationale Boswet eveneens in de Wet natuurbescherming opgenomen. Daarnaast vindt beleidsmatige gebiedsbescherming plaats door middel van het Natuurnetwerk Nederland (NNN), de voormalige Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

Werkwijze quickscan flora en fauna

In de quickscan zijn de gevolgen van de ruimtelijke ingreep afgezet tegen de aanwezige natuurwaarden vanuit de Wet Natuurbescherming en planologisch beschermde natuurwaarden. Deze werkwijze vloeit voort uit de brochure 'Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen' van het Ministerie van Economische Zaken van december 2016.

Om een beeld te krijgen van de natuurwaarden is op 19 april 2018 van circa 10:00-12:00 door een ecooloog van BRO¹ een verkennend veldbezoek gebracht aan het plangebied en de directe omgeving hiervan. Het was circa 23°C, onbewolkt, zonder neerslag, met een wind van circa 2 Bft. uit het oostzuidoosten. Tijdens het veldbezoek is gelet op de potentiële aanwezigheid van beschermde soorten op basis van het aanwezige habitat en nest/verblijfsmogelijkheden. Daarnaast is aan de hand van verspreidingsatlassen, andere standaardwerken en op basis van 'expert judgement' nagegaan welke beschermde planten- en diersoorten er voor kunnen komen binnen en nabij het plangebied en

¹ BRO is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is de brancheorganisatie voor groene adviesbureaus en heeft als doel kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging. Onze werkzaamheden voeren wij dan ook uit volgens de door het NGB vastgestelde gedragscode (versie juni 2008, aangevuld in februari 2010). De medewerkers binnen de discipline ecologie voldoen aan de door het Ministerie van EZ genoemde voorwaarden voor ter zake deskundigen op het gebied van ecologisch onderzoek.

zijn omtrent gebiedsbescherming gegevens van de provincie Gelderland geraadpleegd. Aan de hand van het verkennende onderzoek is vervolgens beoordeeld welke beschermde soorten daadwerkelijk voor (kunnen) komen binnen het plangebied en is er vervolgens een inschatting gemaakt van de effecten van de ruimtelijke ontwikkeling op beschermde natuurwaarden.

Planbeschrijving

Het plangebied is gelegen in het westen van Hedel, gemeente Maasdriel. Het ligt circa 1 kilometer ten noorden van de Maas en 2,5 kilometer ten westen van de A2. Het plangebied wordt omkaderd door de Uithovensestraat, Baronieweg, Middelingenseweg en Prins Willem Alexanderstraat. In figuur 1 is de topografische ligging van het plangebied weergegeven.

Figuur 1. Topografische kaart ligging van het plangebied (1:25.000)

Huidige situatie

Het plangebied bestaat momenteel uit vier leegstaande woningen met hierbij loodsen, stallen en een betonnen mestsilos aan de Uithovensestraat, meerdere akkers en weilanden die achter deze woningen gelegen zijn en een voetbalveldje omkaderd door een bomerij.

In figuur 2 is een luchtfoto van het plangebied en de directe omgeving weergegeven. De figuren 3 t/m 8 geven een impressie van het plangebied, middels foto's die zijn genomen tijdens het veldbezoek.

Toekomstige situatie

De aanwezige gebouwen worden gesloopt en een deel van de bomen wordt gekapt. Op het terrein worden 99 woningen gerealiseerd.

Figuur 2. Luchtfoto van het plangebied en de directe omgeving

Figuur 3. Uithovensestraat 50 en 46

Figuur 4. Uithovensestraat 44

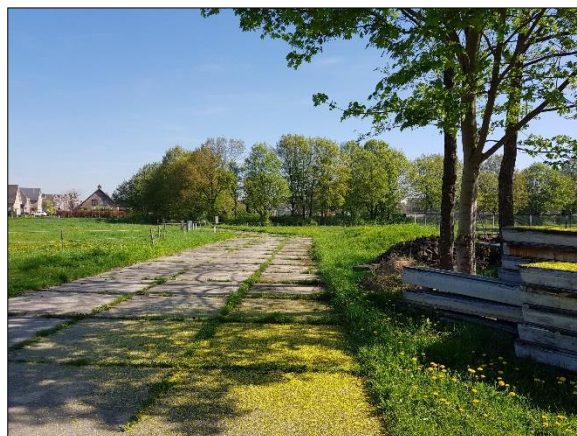

Figuur 5. Uithovensestraat 42

Figuur 7. Speelveld in noordoosten

Figuur 6. Weiland achter gebouwen aan Uithovensestraat 50

Figuur 8. Terrein achter Uithovensestraat 44

Figuur 9. Toekomstige situatie plangebied

Toetsing gebiedsbescherming

Wettelijke gebiedsbescherming

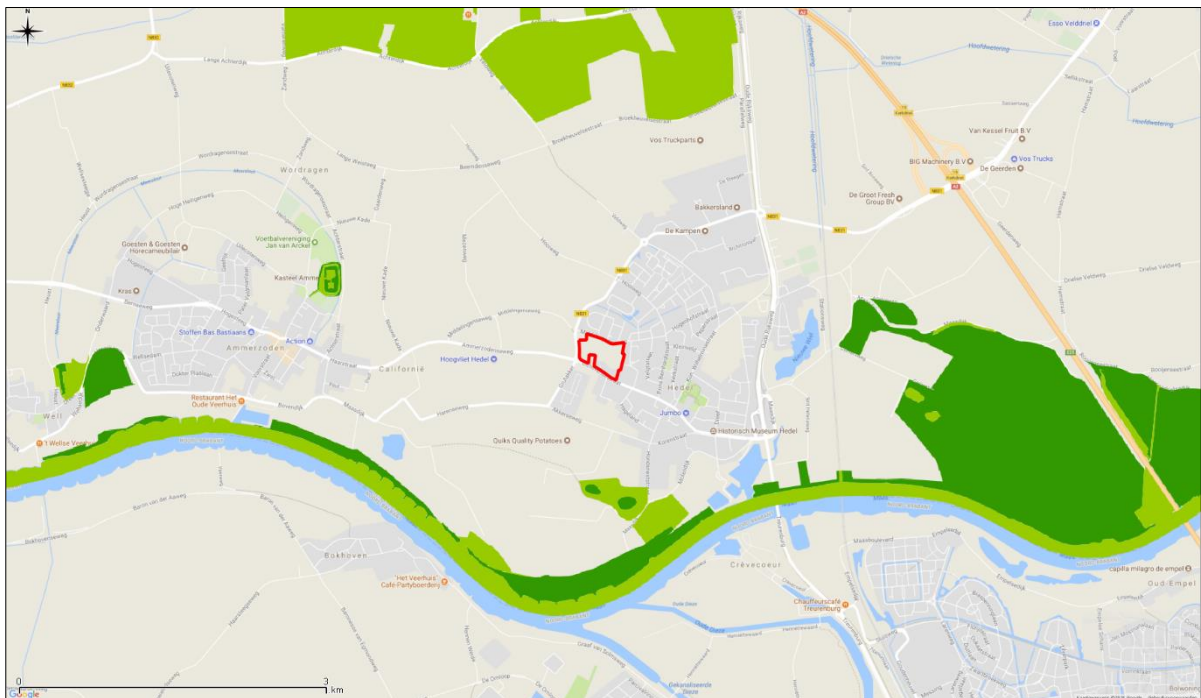
De Wet natuurbescherming, heeft voor wat betreft gebiedsbescherming, betrekking op de Europees beschermde Natura 2000-gebieden. De Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden worden in Nederland gecombineerd als Natura 2000-gebieden aangewezen. Als er naar aanleiding van projecten, plannen en activiteiten mogelijk significant effecten optreden, dienen deze vooraf in kaart gebracht en beoordeeld te worden. Projecten, plannen en activiteiten die mogelijk een negatief effect hebben op de beschermde natuur in een Natura 2000-gebied zijn vergunningsplichtig.

Het plangebied is niet gelegen binnen de grenzen van een gebied dat aangewezen is als Natura 2000-gebied. Het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied, "Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek", bevindt zich op circa 6 kilometer afstand ten zuiden van het projectgebied. Daarnaast bevindt het Natura 2000-gebied "Rijntakken" zich op circa 6,5 kilometer ten noorden van het plangebied. Indien er sprake zou zijn van een effect, betreft dit een extern effect, zoals toename van geluid, licht of depositie van stikstof. Mede gezien de afstand tot het plangebied zijn externe effecten als licht en geluid uitgesloten. Daar de voorgenomen ontwikkeling de realisatie van circa 99 woningen betreft, zal er een toename aan verkeersbewegingen ontstaan. Door middel van een AERIUS-berekening is bepaald dat de stikstofdepositie welke wordt veroorzaakt door deze ontwikkeling 0,00 mol/ha/j betreft (Econsultancy, bijlage toelichting bestemmingsplan). Verder vervolgonderzoek in het kader van het onderdeel Natura 2000 uit de Wet natuurbescherming wordt dan ook niet noodzakelijk geacht.

Gebiedsbescherming vanuit provinciaal beleid

Conform artikel 1.12 van de Wet natuurbescherming dragen gedeputeerde staten in hun provincie zorg voor de totstandkoming en instandhouding van een samenhangend landelijk ecologisch netwerk, genaamd 'Natuurnetwerk Nederland'. Zij wijzen daartoe in hun provincie gebieden aan die tot dit netwerk behoren. Het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen Ecologische Hoofdstructuur (EHS)) is een samenhangend netwerk van bestaande en te ontwikkelen natuurgebieden. De planologische begrenzing en beschermingsregimes van het Natuurnetwerk loopt via het traject van de provinciale ruimtelijke structuurvisies en verordeningen. Binnen de provincie Gelderland bestaat het NNN uit het Gelders Natuurnetwerk (GNN) en de Groene Ontwikkelingszone (GO). Het netwerk wordt gevormd door kerngebieden, natuurontwikkelingsgebieden en ecologische verbindingszones met als doel natuurgebieden beter met elkaar en met het omringende agrarisch gebied te verbinden. Activiteiten in deze gebieden zijn alleen toegestaan als ze geen negatieve effecten hebben op de wezenlijke kenmerken of waarden of als deze kunnen worden tegengegaan met mitigerende maatregelen.

Het plangebied is niet gelegen binnen het GNN/GO (zie figuur 10). Het dichtstbijzijnde onderdeel van het NNN ligt ongeveer 600 meter ten zuiden van het plangebied. Gezien de aard van de voorgenomen plannen zullen de omgevingscondities redelijkerwijs gelijk blijven, waardoor de wezenlijke kenmerken en waarden van de huidige staat van het GNN/GO niet worden aangetast. Vervolgonderzoek in het kader van het GNN/GO wordt dan ook niet noodzakelijk geacht.

Figuur 10. Ligging GNN (donkergroen) en GO (lichtgroen) ten opzichte van perceel plangebied (rood omlijnd)

Toetsing beschermde houtopstanden

De bescherming van houtopstanden, conform de Wet natuurbescherming, heeft betrekking op alle zelfstandige eenheden van bomen, boomvormers of struiken van een oppervlakte van minimaal tien are of een rijbeplanting die meer dan twintig bomen omvat, gelegen buiten de bebouwde kom. Wanneer houtopstanden worden geveld, niet vallende onder artikel 4.1 van de Wet natuurbescherming, geldt een meldingsplicht bij Gedeputeerde Staten van desbetreffende provincie (artikel 4.2 Wnb). Indien er geen bezwaar is om de houtopstanden te kappen, verplicht artikel 4.2 van de Wet natuurbescherming om binnen 3 jaar na het vellen of tenietgaan van de houtopstand op dezelfde grond houtopstanden opnieuw aan te planten. Er geldt een algehele vrijstelling van de herplantplicht voor houtopstanden die gekapt worden in het kader van natuurbeheer en natuurbehoud.

Bij de plannen wordt de bomenrij/struweel in het noordoosten van het plangebied verwijderd. Momenteel valt het plangebied buiten de bebouwde kom boswet. Contact met de gemeente wijst echter uit dat de begrenzing van de boswet geactualiseerd wordt, waarbij het plangebied binnen deze begrenzing zal vallen. Naar verwachting zal de gemeenteraad de nieuwe grenzen vaststellen op 28 maart 2019. Wanneer de bomen gekapt worden na deze vaststelling is een compensatieverplichting vanuit het onderdeel houtopstanden van de Wet natuurbescherming bij dit plan niet aan de orde.

Toetsing soortenbescherming

De Wet natuurbescherming heeft, voor wat betreft soortenbescherming, betrekking op alle in Nederland in het wild voorkomende zoogdieren, (trek)vogels, reptielen en amfibieën, een aantal vissen, libellen en vlinders, enkele bijzondere en min of meer zeldzame ongewervelde diersoorten en een aantal vaatplanten. De beschermde soorten zijn ingedeeld in drie categorieën:

- Nationaal beschermde soorten (artikel 3.10 Wet Natuurbescherming)
- Europees beschermde soorten (artikel 3.5 Wet Natuurbescherming)
- Vogels (artikel 3.1 Wet Natuurbescherming)

De Wet natuurbescherming regelt dat de provincie bevoegd gezag is en de lijst met te beschermen soorten kan aanpassen op de situatie in de provincie. De soortbescherming kan hierdoor per provincie verschillen. In het algemeen gelden voor alle drie de categorieën de zogenoemde verbodsregels. Een ontheffing hierop wordt voor de eerste categorie (art. 3.10 WNB) met een lichte toets verleend. Voor de tweede en derde categorie geldt een zware toetsing. Het verschil binnen provincies zit vooral in het aantal nationaal beschermde soorten met een vrijstelling bij onder meer ruimtelijke ontwikkelingen. Zo zijn, in tegenstelling tot de meeste provincie, de kleine marterachtigen (wezel, hermelijn en bunzing) binnen de provincie Noord-Brabant niet vrijgesteld.

Voor alle soorten, dus ook voor de soorten die niet onder de aangewezen bescherming vallen, of die zijn vrijgesteld van de ontheffingsplicht, geldt de zogenaamde 'algemene zorgplicht' (art. 1.11 Wnb). Deze zorgplicht houdt in dat de initiatiefnemer passende maatregelen neemt om schade aan aanwezige soorten te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het niet verontrusten of verstoren in de kwetsbare perioden zoals de winterslaap, de voortplantingstijd en de periode van afhankelijkheid van de jongen. De zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet, en in het geval dat ze beschermd zijn ook als er een ontheffing of vrijstelling is verleend.

Vanaf 1 januari 2017 moet, onder de Wet natuurbescherming, bij ruimtelijke ontwikkelingen naast de zorgplicht ook rekening gehouden worden met juridisch zwaarder beschermde soorten vanuit nationaal en Europees oogpunt. Beschermde soorten vanuit nationaal oogpunt betreffen soorten uit 'bijlage A en B' van de Wet natuurbescherming. Beschermde soorten vanuit Europees oogpunt betreffen soorten uit Bijlage IV van de Habitatrichtlijn, de soorten uit Bijlage 1 en 2 Verdrag van Bern, en Bijlage 1 verdrag van Bonn, en alle in Europa inheemse vogels (Vogelrichtlijn).

Op de 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten' van het Ministerie van LNV (augustus 2009) wordt onderscheid gemaakt in verschillende categorieën vogelnesten. Van de meeste vogelsoorten zijn de nesten uitsluitend beschermd wanneer deze tijdens de broed- en nestperiode in gebruik zijn. Het gaat om soorten die jaarlijks nieuwe nesten maken. Van een aantal soorten roofvogels en uilen, koloniebroeders en gebouw bewonende vogelsoorten ('categorie 1-4 soorten') zijn de nesten en de functionele leefomgeving jaarrond beschermend. Ten slotte is er een categorie nesten van vogelsoorten die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed,

maar die over voldoende flexibiliteit beschikken om, als die broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen ('categorie 5-soorten'). Vooral nog is het uitgangspunt dat deze indeling gehandhaafd blijft, totdat de provincies deze hebben aangepast en vastgesteld.

Komen soorten van de hierboven genoemde beschermingsregimes voor, dan is de eerste vraag of de voorgenomen activiteit effecten heeft op de beschermde soorten. Treden er effecten op, dan dient er gekeken te worden of er (provinciale) vrijstelling verleend kan worden (al dan niet door te werken volgens een goedgekeurde gedragscode), of dat er een alternatieve oplossing mogelijk is waardoor er geen negatief effect kan plaatsvinden. Indien dit niet mogelijk is, zal ontheffing aangevraagd moeten worden op basis van een geldig wettelijk belang, waarbij de gunstige staat van instandhouding van beschermde soorten niet in het geding komt. De ontheffing kan dan onder voorwaarden worden verleend.

Voor een aantal algemene soorten is het toegestaan om deze zonder ontheffing te vangen en/of de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van deze soorten opzettelijk te beschadigen of te vernielen wanneer er geen andere bevredigende oplossing bestaat. De vrijstelling is van kracht wanneer de handeling verband houdt met 1. de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, inclusief het daarop volgende gebruik van het gebied; 2. bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw; 3. bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer; 4. bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied.

Vogels

Enkele van de woningen bieden geschikte verblijfplaatsen aan vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten. Alle 4 de woningen bieden potentiële verblijfplaatsen aan huismus onder de dakpannen. Daarnaast is er rondom de woningen opgaand groen aanwezig wat door huismussen gebruikt kan worden als rust- en verblijfplaats. Tijdens het veldbezoek is er kort een roepend mannetje waargenomen in de heg langs de oostkant van de Uithovensestraat 48. Deze vloog kort daarna naar de overzijde van de weg. De woningen aan de Uithovensestraat 44 en 48 bieden respectievelijk door de overhangende dakpannen en ingangen naast de dakgoot geschikte nestlocaties voor gierzwaluw. Ook bieden de twee boerderijen aan Uithovensestraat 42 en 50, en de schuren hierachter, geschikte verblijfplaatsen voor steenuil en kerkuil. De gebouwen aan Uithovensestraat 42 zijn bij het veldbezoek intern bekeken. Hier zijn geen sporen van rust- of nestlocaties van uilen als uitwerpselen of braakballen aangetroffen. Op deze zolder zijn wel twee holenduiven waargenomen.

In de gebouwen aan de Uithovensestraat 50 is een inpandige inspectie bij het veldbezoek niet mogelijk geweest. Een rust- of nestlocatie van een steenuil of kerkuil is hier niet uitgesloten. Het is bekend dat deze soorten in de omgeving voorkomen, de meest recente waarneming van steenuil binnen het plangebied stamt uit 2011. Deze kan niet meer als bewijs voor aanwezigheid worden gebruikt, maar geeft wel aan dat de potentie hoog is. Daarbij kan het plangebied deel uitmaken van het leefgebied van beide soorten, ook wanneer deze (op korte afstand) buiten het plangebied broeden. Met name voor de steenuil kan het plangebied van essentieel belang zijn daar een territoriumgrootte slechts tussen

de 5 tot maximaal 30 hectare bedraagt, mede afhankelijk van het voedselaanbod en de leeftijd van de steenuil. Dit in tegenstelling tot de kerkuil waarvan de territoriumgrootte varieert van 60 tot maximaal 1200 hectare, mede afhankelijk van het voedselaanbod.

Binnen het plangebied verder is een eksternest aangetroffen in een boom ten zuiden van het perceel aan de Middelingenseweg 39. Oude eksternesten kunnen in gebruik worden genomen door soorten met jaarrond beschermde nesten als ransuil, torenvalk of boomvalk. Verder kunnen de gebouwen, het opgaand groen en de weilanden worden gebruikt als broedgebied door diverse (algemene) vogelsoorten waarvan het nest niet jaarrond is beschermd.

Subconclusie

Bij sloop van de woningen bestaat de kans dat er één of meerdere nesten van de huismus en gierzwaluw verloren gaan. Nesten van de huismus en gierzwaluw zijn jaarrond beschermd. Voor aanvang van de sloop dient duidelijk te zijn of zich onder het dak van de woning nesten van de huismus of gierzwaluw bevinden. Tevens is het niet uitgesloten dat bij de uitvoering van de plannen de broedlocatie en/of (essentieel) leefgebied van een steenuil of kerkuil komt te vervallen, en/of het nest van een soort als ransuil of sperwer en het oude eksternest. Op basis van de nader te verkrijgen informatie, middels vervolgonderzoek en/of navraag bij de lokale vogelwerkgroep, kan worden bepaald of er bij uitvoering van de plannen sprake is van overtreding van een verbodsbepaling uit de Wet natuurbescherming. Bij de aanwezigheid van een of meerdere nesten zal door het treffen van maatregelen; zoals het aanbieden van tijdelijke nestvoorzieningen, werken buiten de gevoelige periode en/of het duurzaam geschikt maken van de nieuwe situatie, de functionaliteit van de nesten behouden moeten blijven en schade aan individuen moeten worden voorkomen. Daarnaast dient voor het verwijderen van de huidige nestplaats een ontheffing te worden aangevraagd bij de provincie Gelderland.

Bij de uitvoeringsfase van de voorgenomen plannen kan er ook verstoring van broedende vogels plaatsvinden waarvan het nest niet jaarrond is beschermd. Voor de betreffende soorten geldt dat, indien de werkzaamheden ter plaatse van beplanting en/of de sloop buiten het broedseizoen worden uitgevoerd, er redelijkerwijs geen overtredingen plaats zullen vinden met betrekking tot broedvogels zoals merel, winterkoning, roodborst, heggenmus, houtduif etc. In de Wet natuurbescherming wordt geen vaste periode gehanteerd voor het broedseizoen. Globaal kan voor het broedseizoen de periode maart tot half augustus worden aangehouden. Geldend is echter de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van ingrijpen. Bij twijfel omtrent de aan/afwezigheid van doorbroeders als de houtduif, kan een controle hieromtrent uitsluitsel geven. De voorgenomen plannen zullen geen afname van essentieel broedhabitat veroorzaken van een dergelijke vogelsoort, inbreuk op de gunstige staat van instandhouding van lokale populaties is dan ook uitgesloten.

Vleermuizen

Volgens verspreidingsgegevens van de Zoogdierverseniging is het plangebied gelegen in een deel van Nederland waar de volgende vleermuissoorten kunnen voorkomen: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis, baardvleermuis, franjestaart, meervleermuis en watervleermuis.

De te slopen gebouwen bevatten geschikte verblijfplaatsen voor verschillende soorten vleermuizen. Het betreft ruimtes onder dakpannen en achter dakbetimmering/boeiboorden, ingangen naar de spouwmuur en ingangen naar leegstaande zolders/schuren. In de bomen binnen het plangebied zijn geen geschikte verblijfplaatsen als hopen of loshangend schors aangetroffen. Bij de plannen blijft een groot deel van de bomen behouden en/of worden nieuw aangeplant. Daarnaast wordt er een vijver/wadi gerealiseerd. Hiermee blijven foerageermogelijkheden voor vleermuizen uit de directe omgeving behouden. Daarbij wordt wel geadviseerd om geen verlichting op de boomkronen en wateroppervlak te richten, daar dit de geschiktheid voor vleermuizen vermindert. Bij de plannen worden verder geen doorgaande lijnvormige elementen verlicht, doorbroken of verwijderd. Het plan heeft geen negatief effect op potentiële vliegroutes.

Subconclusie

In de te slopen gebouwen binnen het plangebied kunnen vaste rust- of verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn. Negatieve effecten op vleermuizen zijn niet op voorhand uitgesloten en nader onderzoek naar de aanwezigheid van potentiële verblijfplaatsen voor vleermuizen is noodzakelijk om negatieve effecten te kunnen voorkomen. Een negatief effect op foerageergebied en vliegroutes is uitgesloten, mits er geen verlichting gericht wordt op de bomenrijen in het noordoosten van het plangebied.

Grondgebonden zoogdieren

Het plangebied vormt geschikt habitat voor grondgebonden zoogdieren. Soorten als egel, veldmuis, huisspitsmuis, konijn, haas, wezel en bunzing kunnen in het plangebied worden waargenomen. Door de aanwezigheid van voldoende alternatief foerageergebied betreft de ontwikkeling geen afname van essentieel foerageergebied voor deze soorten. Daarbij geldt voor al deze soorten een provinciale vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling. In het kader van de zorgplicht is het echter wel noodzakelijk om tijdens de werkzaamheden voldoende zorg te dragen voor (incidenteel) aanwezige individuen, met name een relatief trage soort als de egel die onder dichte beplanting verscholen kan zitten. Dit houdt in dat al het redelijkerwijs mogelijke gedaan dient te worden om het doden van individuen te voorkomen. Dieren moeten de gelegenheid krijgen om het werkgebied zelfstandig en veilig te kunnen verlaten. Indien noodzakelijk dienen soorten zorgvuldig te worden verplaatst naar buiten het werkgebied.

Volgens de verspreidingsgegevens komen in de (wijdere) omgeving ook de niet vrijgestelde soorten bever en das voor. De dichtstbijzijnde waarnemingen van de das hebben echter betrekking op de zuidelijke zijde van de Maas en de waarnemingen van de bever op het stroomgebied en/of aftakkingen van de Maas. Binnen het plangebied zijn daarnaast ook geen sporen van deze soorten aangetroffen en daarbij ligt het plangebied dusdanig ingeklemd tussen bebouwing dat het verre van optimaal is voor dergelijke minder algemene en strenger beschermde soorten. De provincie Gelderland is van plan binnenkort het vrijstellingsbesluit aan te passen, waardoor de eerdergenoemde soorten wezel en bunzing hun vrijstelling van bescherming zullen verliezen. Vooruitkijkend hierop worden deze soorten hier beschouwd. Het plangebied is beperkt begroeid, en de begroeiing, zoals de bomenrijen in het noordoosten, bevatten zeer weinig beschutting in de vorm van ondergroei. Het plangebied bestaat daarmee uit marginaal geschikt habitat. Wezel en bunzing zijn hooguit incidenteel te verwachten en het plangebied biedt naar alle waarschijnlijkheid geen essentieel leefgebied voor deze soorten. Ook

zijn er geen geschikte verblijfplaatsen aangetroffen in de vorm van holtes in de grond of in bomen, en zijn er in de gebouwen geen sporen van deze soorten aangetroffen. De aanwezigheid van andere strenger beschermde grondgebonden zoogdiersoorten zijn op basis van de verspreidingsgegevens en/of het ontbreken van geschikt habitat eveneens redelijkerwijs uitgesloten.

Subconclusie

Met de ontwikkeling binnen het plangebied gaat geen (essentieel) leefgebied van een grondgebonden zoogdiersoort verloren. Inbreuk op de gunstige staat van instandhouding van lokale populaties van soorten is niet aan de orde. In het kader van de zorgplicht is het echter wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor (incidenteel) aanwezige individuen.

Reptielen

Volgens verspreidingsgegevens van RAVON zijn in de omgeving van het plangebied geen waarnemingen bekend van beschermde soorten reptielen. Het voorkomen ervan binnen het plangebied is daarmee dan ook uitgesloten.

Subconclusie

Negatieve effecten op reptielen zijn op voorhand uitgesloten.

Amfibieën

In de omgeving van het plangebied zijn algemene soorten bekend als bruine kikker, gewone pad, bastaardkikker en kleine watersalamander. Volgens de verspreidingsgegevens is in de omgeving van het plangebied ook de niet vrijgestelde poelkikker, heikikker en kamsalamander bekend. Enkel de sloten aan het westen en noorden van het plangebied bieden potentieel voortplantingswater voor de algemene soorten. De niet vrijgestelde soorten stellen hogere eisen aan hun voortplantingshabitat. Poelkikker is een kritische soort welke voedselarm en schoon water vereist. Gezien het intensieve landgebruik in de omgeving en aanwezigheid van veel kroos in de zomer is het aannemelijk dat het water zeer voedselrijk is, en daarmee niet geschikt voor deze soort. Van heikikker is enkel een enkele waarneming in de polder op geruime afstand van het plangebied. RAVON beschrijft het volgende over het habitat van deze soort: "*De heikikker is duidelijk een cultuurvliesende soort die nauwelijks wordt aangetroffen in te intensief gebruikt agrarisch landschap, rond infrastructuur en bebouwing.*" Gezien de aanwezigheid van bebouwing, infrastructuur en intensief gebruikt agrarisch landschap is aanwezigheid van deze soort hier redelijkerwijs uitgesloten. Kamsalamander komt in het rivierengebied voor in zelden overstromende (laagdynamische) strangen, kleiputten en kolken. Deze elementen zijn binnen en in de directe omgeving van het plangebied niet aanwezig. Aanwezigheid van zwaarder beschermde soorten is daarmee redelijkerwijs uitgesloten.

Subconclusie

De voorgenomen plannen zullen geen afname van geschikt essentieel habitat van een amfibieënsoort veroorzaken, inbreuk op de gunstige staat van instandhouding van populaties is dan ook uitgesloten. In het kader van de algemene zorgplicht is het wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor aangetroffen individuen.

Vissen

Van de zwaarder beschermde soorten komt enkel grote modderkruiper voor tussen 1-5 km. Gezien de droge zomer van 2018 en het feit dat de sloten een deel van het jaar droog staan is aanwezigheid van deze soort hier niet te verwachten. Daarnaast prefereert de soort ondiepe wateren met een dikke modderlaag en een uitbundige plantengroei, wat in de aanwezige, regelmatig geschoonde sloten niet aanwezig is.

Subconclusie

Negatieve effecten op beschermde vissen zijn op voorhand uitgesloten.

Ongewervelde diersoorten

In de ruime omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van rivierrombout. Deze soort stelt echter zeer specifieke eisen aan zijn habitat, wat in het plangebied niet aanwezig is. Daarbij biedt het plangebied geen geschikt (voortplantings)habitat voor deze soortgroepen. Aantasting van (deel)populaties van een beschermde libellen- of vlindersoort is met zekerheid niet aan de orde. De aanwezigheid van de overige beschermde ongewervelde soorten, zoals vliegend hert, Europese rivierkreeft en platte schijfhoren, is eveneens uitgesloten. Binnen het plangebied en in de omgeving is hiervoor geen geschikt habitat aanwezig.

Subconclusie

Negatieve effecten voor beschermde ongewervelde soorten zijn op voorhand uitgesloten.

Vaatplanten

In de directe omgeving van het plangebied zijn beschermde soorten bekend als karwijselie, kleine wolfsmelk, schubzegge en zandwolfsmelk. Deze soorten stellen echter zeer specifieke eisen aan hun standplaatsen. Gezien het aanwezige biotoop en binnenstedelijke ligging van het plangebied is de aanwezigheid van dergelijk beschermde vaatplanten redelijkerwijs uitgesloten.

Subconclusie

Negatieve effecten voor beschermde vaatplanten worden op voorhand uitgesloten.

Conclusie

Voorafgaand en tijdens het uitvoeren van de werkzaamheden dient het bepaalde in de Wet natuurbescherming, onderdeel soorten, in acht te worden genomen:

- Bij uitvoering van de (sloop)plannen zijn negatieve effecten op nest/verblijfplaatsen van huismus, gierwaluw en een vleermuizensoort niet uitgesloten. Protocollair veldonderzoek naar de functionaliteit van de bebouwing voor huismus, gierwaluw en vleermuizen wordt noodzakelijk geacht. Indien van toepassing kunnen middels het tijdig treffen van de juiste maatregelen en het aanvragen van een ontheffing de (sloop)werkzaamheden alsnog doorgang vinden. Een ontheffingsaanvraag bij de provincie Gelderland dient te allen tijde te worden onderbouwd met een activiteitplan waar aspecten als de specifieke maatregelen, het wettelijk belang, een alternatievenafweging en de planning in zijn opgenomen;
- Ten aanzien van steenuil en kerkuil dient het plangebied onderzocht te worden op aanwezigheid van verblijfplaatsen en (essentieel) leefgebied. Ook dient bij een lokale werkgroep navraag te worden gedaan omtrent het belang van het plangebied voor uilen;
- Ten aanzien van roofvogels met jaarrond beschermd nest dient het eksternest onderzocht te worden op broedgevallen van een mogelijke zwaarder beschermde soort.
- Ten aanzien van broedvogels zonder jaarrond beschermde nesten dient, om overtreding op voorhand redelijkerwijs te voorkomen, het verwijderen van nestgelegenheid buiten het broedseizoen te worden uitgevoerd, of een controle moet de aanwezigheid van een broedgeval kunnen uitsluiten;
- Ten behoeve van (incidenteel) aanwezige algemene soorten dient de zorgplicht in acht te worden genomen.

Vervolgonderzoek ten behoeve van Natura 2000-gebieden, het NNB en/of toetsing aan het onderdeel houtopstanden (voormalige Boswet) is bij dit plan verder niet aan de orde.

Samenvatting

In onderstaande tabel is samengevat of de voorgenomen ontwikkeling negatieve effecten kan hebben op beschermde soorten en/of gebieden, en wat de eventuele vervolgstappen zijn, zoals soortgericht nader onderzoek of vergunningtrajecten. In de tabel is tevens weergegeven of maatregelen noodzakelijk zijn om overtreding van de Wet natuurbescherming voor bepaalde soortgroepen te voorkomen.

Tabel 1. Overzicht (potentiele) aanwezigheid beschermde soorten/gebieden en te nemen vervolgstappen

Soortgroep		Potentieel aanwezig	Sprake van verstoring	Vervolgtraject / maatregelen	Bijzonderheden / opmerkingen
Broedvogels	Algemeen	Ja	Mogelijk	Plangebied buiten broedseizoen bouwrijp maken of controle vooraf	Globale broedseizoen loopt van maart tot half augustus
	Jaarrond beschermd	Ja	Mogelijk	Vervolgonderzoek naar huismus, gierzwaluw, steenuil, kerkuil en ekster-nest	Kan mogelijk deels worden navraag bij lokale werkgroep, bij aanwezigheid is voor verwijderen nest/leefgebied een ontheffing nodig
Vleermuizen	Verblijfplaatsen	Ja	Mogelijk	Vervolgonderzoek naar gebruik van gebouwen door vleermuizen	Bij aanwezigheid is voor de sloop een ontheffing nodig
	Foerageerhabitat	Ja	Nee		Geen verlichting richten op bomen en water
	Vliegroutes	Ja	Nee	-	-
Grondgebonden zoogdieren		Ja	Mogelijk	Zorgplicht	Heeft betrekking op een soort als de egel
Reptielen		Nee	Nee	-	-
Amfibieën		Ja	Mogelijk	Zorgplicht	Heeft betrekking op een soort als de gewone pad
Vissen		Nee	Nee	-	-
Ongewervelden		Nee	Nee	-	-
Vaatplanten		Nee	Nee	-	-

Gebiedsbescherming	Afstand tot gebied	Sprake van aantasting	Vervolgtraject	Bijzonderheden / opmerkingen
Natura 2000	ca. 6 km	Nee	-	AERIUS-berekening geeft depositie van 0,00 mol/ha/j
Natuurnetwerk Nederland	ca. 600 m	Nee	-	Wezenlijke ecologische waarde en kenmerken blijven gelijk
Houtopstanden	-	Nee	-	Niet van toepassing

Geraadpleegde bronnen

Algemene Literatuur

- Creemers, R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON) (red.) 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, Leiden / European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- Dietz C., O. von Helversen & D. Nill 2011. Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika. De Fontein/Tirion Uitgevers, Utrecht.
- Limpens, H., J. Regelink & R. Koelman 2010. Vleermuizen en planologie. Zoogdiervereniging, Nijmegen.
- Ministerie van Economische Zaken 2016. Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen. Lees hier wat de Wet natuurbescherming daarover regelt. Versie 1.3, december 2016. Ministerie van Economische Zaken, Den Haag.
- SOVON Vogelonderzoek Nederland 2002. Atlas van de Nederlandse broedvogels 1998-2000. Nederlandse fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.

Algemene websites

- bij12.nl (kennisdocumenten van o.a. huismus, gierzwaluw en diverse vleermuissoorten)
- eis-nederland.nl (soortgegevens ongewervelden)
- floron.nl (soortgegevens planten)
- ravon.nl (soortgegevens amfibieën, reptielen en vissen)
- sovon.nl (soortgegevens vogels)
- synbiosys.alterra.nl/natura2000 (Natura 2000-gebieden)
- verspreidingsatlas.nl/planten (verspreidingsgegevens planten)
- vlinderstichting.nl (soortgegevens vlinders en libellen)
- wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2017-03-01 (wettekst Wet natuurbescherming)
- www.zoogdiervereniging.nl (soortgegevens zoogdieren)

Provinciale websites

- <https://www.gelderland.nl/Kaartenencijfers> (NNN en natuurbeheerplan Gelderland)